

Mikrolån

MICROCREDIT AFRICA

Selv om han startede karrieren med at optræde på barer i Dakar og på gader i Europa, har den senegalesiske musiker, Youssou N'Dour, altid drømt om meget mere end guldrandede pladekontrakter. Han er blevet kendt for at fusionere traditionel afrikansk musik med cubansk samba, jazz og hip hop og fik sit internationale gennembrud i 1980'erne, da han teamede up med Peter Gabriel, en af world music-genrens ypperste ambassadører. Senere blev han for alvor berømt med duetten med Neneh Cherry, »Seven Seconds«, hvis vuggende rytmer handler om de sociale uligheder i verden.

I dag rangerer den 48-årige afrikaner som en af verdens 100 mest indflydelsesrige personer ifølge Time Magazine. Sangeren og aktivisten, Bono, lobbyer med Youssou N'Dour for at forbedre levevilkårene i Afrika, og sammen har de to opnået at få annulleret afrikansk gæld ved deres deltagelse under G8-møderne. Da præsident Bush for nylig indledte sin afrikanske rundrejse i Senegal mødte han N'Dour.

»Der eksisterer i dag en ny slags diplomati, hvor jeg som musiker taler med beslutningstagerne, både når jeg turnerer og er herhjemme. Selv om jeg ikke er fan af Bush, har han gjort nogle gode ting for Afrika i kampen mod aids og malaria. I forbindelse med det kommende G8-møde i Japan vil jeg forsøge at skabe opmærksomhed omkring mikrokredit,« fortalte Youssou N'Dour forleden fra Sofitel-hotellens idylliske poolterasse i Dakar, hvor han tog imod den internationale presse.

»Det er vigtigt, at udlandet ikke kun taler med de afrikanske regeringer, da de ofte er årsagen til problemerne, men at de også mødes med andre mennesker. Jeg prøver at forklare folk, at Afrika ikke behøver velgørenhed. Vi behøver i stedet handel og kontakt med omverdenen,« fortsatte han indtrængende.

ANLEDNING TIL MØDET var Youssou N'Dours ny organisation, Birima, der giver mikrokredit til senegalesere. I forbindelse med åbningen havde N'Dour også udgivet en plade af samme navn, som han bl.a. har indspillet med rocklegenden, Patti Smith, og de italienske sangere, Francesco Renga og Irene Grandi.

Birima blev lanceret med en koncert på den historiske ø, Isle de Gore, hvor slaverne i sin tid blev samlet og sejlet til USA. Før musikken gik i gang,

blev aftenen indledt med en fotoudstilling af fotografen, James Mollisson. Den økonomiske hjørnesteen i Birima er nemlig det italienske tøjfirma, Benetton, som har doneret et substantielt beløb og søsat en international reklamekampagne, der i stedet for at vise tøj viser afrikanere, som allerede har fået bedre livsvilkår gennem mikrokredit.

»Africa Works« er navnet på den ny kampagne, der indleder endnu et kapitel i Benettions lange historie med berømte og berygtede reklamer. Fra tankevækkende billeder af fotografen, Oliviero Toscani, til reportagefotos, der tæller en døende aids-patient og dødsdømte fanger på Death Row – sidstnævnte resulterede i, at den amerikanske supermarkeds kæde, Sears, trak sig fra en aftale om at åbne et titals Benetton-butikker i USA.

I de seneste år har tonen været mere fredelig. Benetton har bl.a. støttet FN's »Food For Life«-kampagne, og i sommer fik de Al Gore til at tale om klimaforandringerne ved udgivelsen af Benettions eget magasin, Colors.

og sød musik »»

Kan musik være med til at ændre verden? Ja, mener den afrikanske superstjerne, Youssou N'Dour, som sammen med bl.a. Patti Smith netop har udgivet pladen, »Birima«, som også er navnet på en ny fond, der giver mikrolån til senegalesiske iværksættere. Hjørnestenen i projektet er det italienske tøjfirma, Benetton.

Af Camilla Alfthan Foto: James Mollison, Benetton

AFRICA WORKS MICROCREDIT AFRICA WORKS

Benettions seneste reklamekampagne er fotograferet af James Mollison, der rejste Afrika rundt for at tage billeder af afrikanere, som allerede har fået mikrokredit.
Tv: Youssou N'Dour med Patti Smith

»Folk stiller ofte spørgsmål ved vores motiver og om, hvorvidt de er beregnende og kun handler om at sælge tøj. Og selvfølgelig vil vi gerne være et profitabelt firma. Men vi vil også gerne være med til at gøre en forskel. Mikrokredit er én ud af flere løsninger, som kan hjælpe afrikanerne,« fortalte Alessandro Benetton, som sidste år fik jobbet som bestyrelsesformand for det firma, hans far, Luciano Benetton, for over 40 år siden grundlagde.

Birima-projektet blev virkelighed, efter at Youssou N'Dour mødte Benetton-familien i efteråret 2006 og forklarede sit ønske om at gøre noget for sit eget land.

»Der har altid været mange mennesker, som har kontaktet mig for at få økonomisk hjælp til forskellige ting. Jeg indså, at det ikke var nok blot at bruge mine egne penge – jeg var nødt til at engagere andre,« forklarer Youssou N'Dour og nævner en for ham skelsættende begivenhed, når det gælder velgørenhed:

»En dag var der en ung fyr, som bad om at få et møde for at forklare sit projekt. Jeg gav ham 200.000 francs og sagde, at han kunne beholde pengene. Men han sagde nej tak – han ville betale enhver franc tilbage. Han forlod mødet med værdighed. Der var der, at jeg indså, at der er et behov for lån med meget lave renter, og derfor skabte jeg Birima. Idéen var at gå tilbage til de gamle værdier om at hjælpe hinanden.«

BIRIMA ER NAVNET på en senegalesisk konge fra 1800-talet, som var meget reserveret, og som kun talte til sit folk én gang om året. Derfor lagde han stor vægt på at holde sit ord. Et menneskes ære er nemlig en vigtig del af den afrikanske kultur, og låntagerne skal derfor ikke stille med anden garanti end deres æresord. Da over halvdelen af alle senegalesere ikke kan læse, præsenteres projektet med letforståelige tegninger, som slås op i landsbyerne. Over halvdelen lever under fattigdomsgrænsen med under en ameri-

kansk dollar om dagen, og forventningerne til Birima er derfor store.

»Afrika er meget andet end aids og ulykker. Det handler også om livsglæde og om viljen til at skabe noget. Med Birima får folk mulighed for at realisere deres drømme. Selv om du kommer fra fattige kår, har du stadig en chance,« fortalte Youssou N'Dour, som selv er opvokset under beskedne forhold i landsbyen. Medina, som er hjemsted for hip hopperen, Akon.

Familien havde ikke rindende vand, så hver morgen klokken 6 stod unge Youssou op for at hente vand på byens torv, fortæller han.

»Som ung drømte jeg altid om at komme til Amsterdam. Hver dag spurgte jeg mig selv, hvad jeg ønskede, og hvad jeg kunne gøre for at opnå det. Min farmor var min store inspiration. Hun var, ligesom min mor, sanger og grillot – en historiefortæller, som giver fortællingerne videre fra generation til generation. I dag kalder jeg mig selv for en moderne grillot. Traditionen med at rejse og fortælle historier ligger dybt forankret i min kultur. Hvis man laver en god sang, kan den høres overalt. Meget af min musik kommer i dag fra mine internationale forbindelser,« fortalte Youssou N'Dour, som ikke desto mindre har valgt at blive boende i Dakar, hvor han foruden sin familie har flere hjem og to hustruer – en fra Senegal og en fra Mali.

»Min rolle efter musikken er at repræsentere Birima og at finde folk til at finansiere projektet. Mit håb er, at vi efter et år kan sige, at vi har lånt millioner af euro til afrikanerne. Forhåbentlig vil projektet med tiden sprede sig til resten af Afrika,« sagde Youssou N'Dour, som næste måned indleder en europæisk turné, som også kommer forbi Danmark. ■

Se mere på www.birima.org og www.benetton.com/africaworks

m-s@berlingske.dk

Youssou N'Dour (øverst) og sammen med Alessandro Benetton (tv.)

Tegneserier er med til at forklare goderne ved mikrolån til de mange afrikanere, der ikke kan læse og skrive.